

Če kaki njivi gnoja pomanjkuje, kaj boste počeli: Gnojili jo boste.

Golemu Krasu pomanjkuje gozda, toraj naj se mu zaredi gozd; pomanjkuje mu rodovitne prsti ali gnjilovice, Kras se pa drugače ne dá gnojiti, kakor z gozdom.

Tedaj je treba pogozditi ga, pa kako?

To je prevažno vprašanje!

(Dalje prihodnjič.)

Nova knjiga za kmetijstva.

Nemška knjiga gosp. P. N. Feuserja, dobro znana popotnega učitelja kmetijstva na Štajarskem, pod imenom „Lehrbuch der Landwirthschaft für das Volk“ je v novem 3. iztisu ravnokar prišla na Dunaji v knjigarnici Faesy-ovi in Frik-ovi na svetlo. Cena jej je 1 gold. 20 kr. Če kaka knjiga v kratkem času doživi 3 nove iztise, je to že samo po sebi dokaz, da je knjiga dobra. Zato nam je ni treba priporočati na dolgo in široko onim, ki nemški umejo in tedaj hvalevredno knjigo rabiti morejo.

Podučne stvari.

Kako primerno pripravljati gluhoneme za sprejem v kako gluhonemnico.

Spisal Ivan Nep. Boštjančič.

(Dalje.)

3. Prvi nasledki gluhosti.

§. 6. Vprašalo se je, kdo je nesrečniši: ali gluhomutec ali slepec?

Vprašajmo nju sama, tedaj bomo videli, da slepec gluhonema kaj obžaluje ter da ima svojo lastno osodo za veliko pretrpljivost, ko najde gluhomutec osodo slepca strašno in bi ž njim ne hotel menjati; in v tem je najboljši odgovor na ono še precej leno vprašanje. Navadno se nam pa slepec bolj smili, kakor gluhonem, kar najdemo sicer prav naravno, ali po nikacem določljivo. Zdi se nam, da si slepec, ako ga samo površno opazujemo, nič ne more pomagati, kar je pri gluhonemu drugače: na telesu navadno močen, pri tem pa še surov in neotesan, je prej odurnega ko sočutje vzbujajočega obnašanja. Vrh tega se vsakteri veliko lažje misli v stan slepca, kakor gluhomutca, ker je nesreča poslednjega taka, da jo moremo v celi njeni obširnosti le z umom razumeti, po zrelem premišljevanji. Zato hočemo sedaj iskati in opazovati nasledke gluhonemosti. Pred našimi očmi se nam bode potem razvila slika o stanju gluhonema, na kateri boste jasno naslikani kakošnost in velikost nesreče njegove in ki zna izpodbujati vsakterega, da po močeh pomaga ovirati takošno nesrečo in jo olajševati, kogar je že zadela.

§. 7. Neposrednji in prvi nasledek gluhosti je ta, da gluhemu človeku manjka vseh predočeb, ki si jih zajemamo mi po slišalih. Vsak izmed naših peterih čutov je vstvarjen za posebno vrsto čutenj, in noben čut ne dela čez meje njemu odmerjenega kroga, noben čut ne more družega nadomestiti. Kedar je tedaj popolnoma gluh rojen, si sè svojimi slišali nobene podobe vstvariti ni mogel in si je tudi ne bode mogel. Oni gluhonemi, ki so v prvih letih življenja slišali, potem pa oglušeli, ne izgubé sicer na enkrat do tedaj po slišalih nabranih podob, jih pa tudi ne ohranijo. Od začetka se poprej slišane še precej živo zavedajo; pa ta zavest že kmalo slabí, podobe postanejo temne in nedoločne, in posled-

njič od vsega nič več ne ostane. Podobe, vcepljene s pomočjo sluha v spomin naš, so popolnoma izginile, kakor nam izgine dežela, od ktere se oddaljujemo, postajajoča očesu zmeraj manjša in bolj in bolj zmešana, dokler poslednjič nič več ne razločujemo in podoba stopi iz obzora našega. Nekteri gluhonemi se ve da manj ali več slišijo ter si zamorejo po razmeri sluha tudi nekaj pojmov nabrati, pa opazovanje celó onih, ki samoglasnike slišijo, je zelo ozko in obsega le nekaj temnih in nedoločnih podob.

(Dalje prihodnjič.)

Telovadno in boriteljsko imenoslovje.

Sestavil Ivan Z. Vesely, načelnik „Sokola“ ljubljanskega.

(Dalje.)

L.

Längenaufsitzen, nased po dolgem.	Letzter, zadnji.
Lage, pologa.	Liegehangeln, veskati ležé.
Langer Hieb, mah.	Liegen, ležati.
Lange Kreisdeckung, dolgo kroglo kritje.	Liegestütz, opora v leži.
Legen die Hand, položiti roko.	Linie, črta.
Leiter, lestva.	Links schwenkt euch! na levo zasuk!
Leiterbaum, lestvenik.	Links um! na levo!

M.

Mass, mera, razstop.	Mithieb, sosek.
Massbrechen, razstop, lomiti.	Mitstoss, sobod.
Massnehmen, razstopiti se.	Mitstossen, sobosti.
Manchetten, naročki.	Mitte, središče, sreda.
Marsch, pohod.	Mittelmass, srednji razstop.
Maske, krinka.	Mittelpunkt, osredje.
Maskieren, ukriti se.	Mühle, obgon.
Matraze, žimnica.	Mühlaufschwung, vzlet z obgonom.
Mensur, razstop.	Muskel, mišica.
Messen, meriti.	
Mithauen, sosekati.	

(Dal. prih.)

Mitologične preiskave.

Primula veris.

Spisal Davorin Trstenjak.

V znamenje, kako so nekda naši poganski predstariši na tenko opazovali vse prikazni prirode, kako jim je simbolizovala vsaka cvetka življenje v naturi, kaže cvetlica, ktero rastlinoslovci imenujejo primula veris ali acaulis.

Naj pa ta članek spodbuja vsakega rodoljuba, kateri med nepokvarjenim prostim ljudstvom živi, da pobira že močno zgublajoče se ostanke bajeslovnega zaklada.

Slovenec ima več imen za to cvetlico; vsako opominja na mitične nazore.

Veli se: trobentica. Že bistroumni J. Grimm je dokazal iz imen cvetic, da so si starodavni narodi mislili prihod spomladi kot veselo godbo, kot harmonijo — kot cinglanje in zvonjenje, in te nazore dalje razpeljava iz imena cvetlice „Schneeglöcklein“. Da so enaki nazori tudi vladali pri Slovenih, pričuje ime trobentica. Prvi ta glasnik spomladi zatrobi, in priroda se ozeleni, in na trobljenje trobentice vstane neskončno število cvetic in rožic iz zimskega spanja. Ker to cvetlico zbudi jarko spomladansko solnce, postala je ona atribut solnčnega boga, zato jo večkrat najdem na noriških spomenikih, na katerih je obražen solnčni bog, ali pa njegovi simboli.

V celjski okolici in sicer prebivalci rifniške gore jo imenujejo jagolnico (jagounco). V tem imenu tiči